

„Jeho krv na nás a naše deti“

Andrej Mátel

4. 4. 2026

Slová vyrieknuté židovským ľudom nad Ježišom „*jeho krv na nás a naše deti*“ je nutné chápať v celom biblickom pláne Boha s človekom. Pri dôležitých štyroch „veľkých nociach“ mal vždy významné miesto baránok a jeho preliata krv. V príspevku budeme sledovať tento príbeh od počiatku stvorenia až po dobrovoľné preliatie krvi Božieho baránka.

Prvú krv preliat kvôli človeku sám Boh. Biblia o tom hovorí nepriamo. Potom, čo prvý človek a jeho žena neposlúchli svojho Stvoriteľa, ale podľahli pokušeniu „byť ako Boh“, zostali nahí. A čo urobil Boh? Potom, čo vyriekol súd nad Pokušiteľom (hadom), ženou (Evou) a človekom (Adamom), „*urobil mužovi a jeho žene kožené šaty a zaodel ich* (1 Mojž 3:21). Aby dostali prví ľudia odev zo zvierat, toto muselo zomrieť a jeho krv bola preliata. Z akého zvierat? Židovská tradícia hovorí o baránkovi. Toto bola prvá „veľká noc“, noc stvorenia človeka, jeho pádu, ale aj noc obetovania baránka, aby prví dvaja ľudia boli zaodení. Mimochodom išlo o prvý skutok charity voči človeku známy v dejinách ľudstva.

Prvú krv človeka preliat Adamov prvorodený syn – Kain. Hovorí o tom príbeh v 1. knihe Mojžišovej (4:1-16). Urobil to v hneve a zo žiarlivosti, lebo práve on sa chcel zapáčiť Bohu. Tuná začínajú dejiny obiet, ktoré človeku nikto neprikázal, ale on ich aj tak robí, aby sa priblížil k svojmu Stvoriteľovi. Aspoň si to myslí. Kain chcel byť v očiach Boha pán Niekto, pán Dôležitý. Preto priniesol Bohu obeť z „poľných plodín“, teda nekrvavú obeť. Jeho brat Hével (u nás známy ako Ábel), aj on obetoval. Starší brat bol pre neho vzorom, avšak obeť priniesol inak. Obetoval „*z prvorodených svojho stáda a z ich tuku*.“ Išlo o prvú krvavú obeť vykonanú človekom. A *Jahve (Hospodin) sa obrátil priaznivo na Hévela a na jeho obeť*. Boh pozerá na srdce človeka, preto priaznivo zareagoval na mladšieho z bratov. Najprv vzhliadol na človeka, potom nasleduje „*a jeho obeť*“. Ak preskočíme na tomto mieste dlhé dejiny, môžeme započúť v tomto príbehu Hévela a jeho obety iný hlas, ktorý zaznel z nebies na zem Izraela, pri rieke Jordán, nad Ježišom z Nazareta: „*Toto je môj milovaný syn, v ktorom mám zaľúbenie*“ (Mt 3:17). Vráťme sa však ku Kainovi. Ten urobil vonkajší úkon zbožnosti, ktorý sa mal javiť ako náboženská obeť, ale išlo v nej len a len o Kaina. Preto Hospodin „*na Kaina a jeho obeť nevzhliadol*.“ V Kainovi začínajú dejiny náboženstva a obradov, ktoré robí človek smerom k božiemu svetu, avšak ich cieľom je povýšiť vlastné meno, byť dôležitým. Žiaľ tieto dejiny sú od počiatku spojené s hnevom, žiarlivosťou, nenávisťou a vraždou. Kain, červený od hnevu, dostal od Boha výstrahu, že „*pri jeho dverách číha hriech a jeho žiadostivosť*“ a že ju „*má ovládať*“, ale on svojho brata zabil. A od Kaina sa tento príbeh opakuje znovu a znovu. Kvôli prekrútenému náboženstvu, ktoré je spojené s hnevom, žiarlivosťou a vlastnou dôležitosťou na úkor iného, človek zabíja človeka. Avšak „*krv Ábela kričala k Bohu*.“ Obdobne spomína aj posledná kniha Novej zmluvy výkrik obetí zabitých pre Božie slovo: „*Kedy už, svätý a pravdivý Pane, vykonáš súd a pomstíš našu krv na tých, čo bývajú na zemi?*“ (Zjv 6:10). Od Ábela až po dnešné dni zaznieva v nebi výkrik nevinných obetí. A Boh ich berie vážne, veľmi vážne. Dáva človeku čas na zmenu, pokánie, teda odvrátenie sa od zla a Zlého a rozhodnutie sa pre dobro a Boha. Ak človek nereaguje, nastáva čas súdu.

Prvým veľkým súdom nad svetom bola potopa, kedy bol zachránený podľa biblického príbehu len Noach (Noe) a jeho rodina. Po potope si Boh slobodne vyvolil jedného muža, vzhliadol na

jeho srdce a konanie. A Abrám, lebo on to bol, si zvolil Jahveho za svojho jediného Boha, napriek iným bohom, bôžikom a modlám, ktoré ho všade obklopovali. Preto ho Boh vyvádza z otcovského domu a dáva mu požehnanie a prísľub zeme, ktorú Jemu a jeho potomstvu daruje navždy. Tou zemou je zem Izraela (*erec Jisrael*). Biblia hovorí (1 Mojž 12:1-3):

Hospodin povedal Abrámovi: „Odíď zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem! Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Bud' požehnaním! Požehnám tých, čo teba žehnajú a tých, čo tebe zlorečia, prekľajem. V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme.“

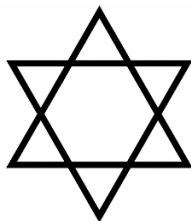
Začínajú dejiny Božieho ľudu. A v nich sa nachádza druhá veľká obeta, známa v židovskej tradícii ako *akeda Jicchak* (obetovanie Izáka). Predtým Hospodin uzatvoril s Abramom zmluvný vzťah a zmenil mu meno na Abrahám. V tomto mene je prorocstvo, že ho *ustanovil za otca mnohých národov* (1 Mojž 17:4-5). Boží prísľub sa nevzťahoval na Izmaela, syna otrokyne Hagar, ale na syna, ktorý sa narodí z jeho manželky Sáry – hoci táto bola neplodná a vo vysokom veku. Bohu však nič nie je nemožné. Izák sa stal tým milovaným synom prísľúbenia. A potom prišla najväčšia skúška v jeho živote. Skúška, ktorá mala odhaliť, či Abrahám miluje Hospodina celým svojim, srdcom, celou svojou, mysl'ou a celou svojou silou. „*Vezmi svojho syna, toho svojho jediného, ktorého miluješ, Izáka... a obetuj ho ako zápalnú obeť.*“ (por. 1 Mojž 22:2). A Abrahám šiel so svojim synom. Bok po boku, obaja spolu. Všetok ľudský rozum musel byť proti, ale Abrahám veril svojmu Bohu. Preto sa kvôli nám stal praotcom viery, aby sme porozumeli, že dôvera v Hospodina presahuje možnosti ľudského porozumenia. O tejto viere píše list Hebrejom, že je „*podstatou toho, v čo dúfame a presvedčením o veciach, ktoré nevidíme*“ (11:1). Boh mal namiesto Izáka pripravenú inú obeť, totiž *baránka zachyteného rohami v kroví*. Tento baránok bol zabitý a obetovaný, aby zachránil jedného človeka. Išlo o druhú „veľkú noc“, v ktorej zohral kľúčovú rolu opäť baránok a jeho preliata krv.

Obdobne ako bol skúšaný Abrahám, prešiel skúškou aj Izák, potom Jakub, ktorý dostal nové meno Izrael a po ňom všetky pokolenia synov Izraela. Vyvolený národ vždy prechádzal, prechádza a bude prechádzať skúškou viery. V Novej zmluve prirovnáva apoštol Peter skúšku viery k skúške ohňom, ktorou prechádza aj zlato, avšak viera je oveľa cennejšia ako zlato (por. 1Pt 1:6-7). Jedna z historicky najstarších a najbolestivejších skúšok viery prebehla v Egypte. Do tejto krajiny vstúpili potomkovia Jakuba dobrovoľne ako slobodní ľudia, avšak boli v nej zotročení. A na strastiplnej ceste k slobode opäť zohrala kľúčovú rolu preliata krv. Išlo o krv obetovaných baránkov. Ich krvou boli potrené veraje dverí a ich horná časť, čím mimochodom utvorili trojuholník Δ . *Vaším znamením bude krv na domoch, v ktorých bývate. Keď uvidím krv, obídem vás, takže vás zhubná rana nezastihne, keď budem biť Egypt* (2 Mojž 12:13). Išlo o tretiu „veľkú noc“, v ktorej krv obetovaných baránkov zachránila všetkých prvorođených synov Izraela pred „zhubcom“.

Hospodin potom ďalej viedol ľud prostredníctvom Mojžiša z otroctva na slobodu, zo smútku do radosti, z trúčlenia do jasania, zo zajatia k záchrane a z temnoty do veľkého svetla. V Tóre, ktorá bola darovaná Izraelu, je potom vysvetlené, že „*život tela je v krvi a ja (Hospodin) som vám ju dal na oltár, aby vykonávala zmierenie za vaše životy. Lebo tá krv, v ktorej je život, koná zmierenie*“ (3 Mojž 17:11). Vyslobodenie z egyptského otroctva dostal židovský ľud povinnosť pripomínať si sviatkom Pesach každý rok, opäť a opäť. A počas tradičnej židovskej (sederovej) veľkonočnej večere zaznievajú slová:

V každom pokolení je človek povinný cítiť sa, akoby sám vychádzal z Egypta, ako sa hovorí v Tóre: Povieš svojmu synovi v deň Pesachu: Preto slávime tento sviatok, lebo pre MŇA urobil Pán zázraky, keď som vychádzal z Egypta. Svätý, nech je požehnaný, nevyslobodil len našich otcov, ale SPOLU S NIMI AJ NÁS, ako sa hovorí v Tóre: Vyviedol nás odtiaľ, aby NÁS priviedol do krajiny, ktorú nám dal, ako sľúbil našim otcom.

A teraz sa prenesme o stáročia ďalej, do Jeruzalema, cca do roku 30 – 32 n. l., do obdobia prípravy sviatku Pesach. Spolu s textom evanjelia podľa Matúša sa prenesme do sídla rímskeho prefekta Piláta. Uvidíme scénu, kde Rímom poverený vládca spravovaním provincie Judea mal vykonať svoju sudcovskú právomoc. Vyriechnúť mal súd nad mužom z Galilei, v ktorom viacerí Židia videli záchrancu – Mesiáša. Niektorí boli svedkami Jeho zázrakov, či vyučovania s mocou, iní o tom počuli z úst očitých svedkov. Náboženský vodcovia židovského ľudu – menovaní sú u Matúša výslovne *veľkňazi a starší ľudu*, sa uzniesli, že ho treba usmrtiť. Sami zabezpečili jeho zajatie, spútanie a priviedli ho pred Piláta, pretože on mal výhradnú právomoc vydávať rozsudky smrti. Vladárova manželka predtým dostala výnimočný sen, na základe ktorého upozornila svojho muža, aby „*nemal nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne mnoho trpela pre neho*“ (Mt 27:19). Pri jeho osobe nezabúdajme na to, že Pilát nepochádzal zo židovského ľudu, bol Riman, ktorému bola prepožičaná moc na určitú dobu (podľa historikov cca 26 – 36 n. l.). Židovský historik Josephus Flavius sa o ňom vyjadril, že „*mal tvrdošijnú a bezohľadnú tvrdú povahu.*“ Bez jeho súhlasu však nemohol byť nikto zákonne popravený v Judei. Tejto právomoci sa však teatrálna a ostentatívne vzdal – akoby ju v tomto prípade vrátil do právomoci židovského ľudu a jeho predstaviteľov. Títo medzičasom už urobili rozhodnutie, že *Ježiša treba usmrtiť*. Podľa svedectva Jánovho evanjelia úradujúci veľkňaz Kajfáš vo veľrade (synedriu) vyriekol prorocké slová: „*Je pre vás lepšie, aby zomrel jeden človek za ľud a aby nezahynul celý národ*“ (Jn 11:50). Okrem rozhodnutia veľkňazov a starších dal Pilát, podľa svedectva Matúšovho evanjelia, priestor pre slobodné vyjadrenie sa ľudu, potomkom Abraháma, Izáka a Jakuba. „*A všetok ľud odpovedal a riekol: Jeho krv na nás a naše deti*“ (Mt 27:25). Zaujímavé je, že evanjelista neuvádza „zástup“, ale všetok ľud. Z historického hľadiska mohlo ísť o veľký zástup, ktorý sa zišiel pred sídlom rímskeho miestodržiteľa. Aj keby bolo zhromaždených niekoľko tisíc ľudí, išlo reálne len o zlomok jedného percenta všetkých obyvateľov Izraela. Podobne ako predtým nevedomky prorokoval veľkňaz Kajfáš, išlo aj v tomto prípade o prorockú výpoveď. Nie pohanský vládca, ale len židovský ľud a jeho kňazi mali legitímne právo prinášať obety Hospodinovi. A Ježiš, v ktorom prorok Ján Krstiteľ spoznal Mesiáša a vyriekol o ňom „*Hľa, Baránok Boží, ktorý nesie hriech sveta*“ (Jn 1:29), bol obetovaný na kríži, na mieste zvanom Golgota. *Pilát napísal aj nápis a dal ho zavesiť na kríž. Bolo tam napísané: „Ježiš Nazaretský, kráľ Židov“* (Jn 19:19). A to je štvrtá „veľká noc“, noc Mesiáša. Noc, keď bola preliata krv Božieho Baránka. Mimochodom, keď spojíme miesta, kde bol Ježiš pribitý na kríži, dostaneme opäť trojuholník, len otočený ▽. A ak by sme s ním spojili trojuholník, ktorý sme spomenuli ako ochranné znamenie pred „zhubcom“ v Egypte dostaneme známy znak, Dávidovu hviezdu.

List Hebrejom nám vzhľadom na Ježišovu smrť na kríži pripomína, že „*bez preliatia krvi niet odpustenia*“ (9:22b) a ďalej: „*Teraz však raz navždy zjavil sa pri završení vekov na odstránenie hriechu*“ (Hebr 9:26b). Ale komu je adresované posolstvo zmierenia a odpustenia prostredníctvom dobrovoľne obetovanej krvi Božieho baránka? – Odpoveď znie: Najprv a primárne Božiemu ľudu. V súlade s prorockým slovom. Voľne môžeme parafrázovať: „Jeho odpustenie a zmierenie v jeho krvi, nech prejde na nás a naše deti“.

Ale čo my, ktorí pochádzame z národov sveta, z pohanského ľudu? V zásade aj my by sme mali vysloviť spolu so židovským ľudom: „Jeho krv na nás a na naše deti,“ aby sme aj my boli účastní prisľúbení daných Izraelu. Nás apoštol Pavol, apoštol pohanov, mimochodom pôvodom Žid, z Benjamínovho kmeňa, pripomína: „*V ňom (Ježišovi) máme vykúpenie, skrze jeho krv, odpustenie previnení*“ (Ef 1:7). A na inom mieste uvádza, že sme „*ospravedlnení v Jeho krvi*“ (Rim 5:9). Podľa apoštola Jána nás „*krv Ježiša očisťuje od každého hriechu*“ (por. 1 Jn 1:7). Skrze preliatu krv Mesiáša a vzhľadom na to, že nie všetok ľud synov Izraela ho prijal, ale len zvyšok, sme sa aj my mohli stať účastníkmi prisľúbení, ktoré sme v ňom dostali. A nezabúdajme, že na počiatku ohlasovali evanjelium, čiže radostnú zvesť, aj nám pohanom výhradne Židia, ktorí v Ježiša uverili.

Preto len človek, ľudia a zhromaždenia (cirkev), ktoré reálne nepoznajú význam Ježišovej obety a preliatej krvi na zmierenie a odpustenie hriechov a previnení, môžu obviňovať historických alebo súčasných Židov za to, že *len* oni „majú Ježišovu krv“ na svojich rukách. Ak by to bola pravda, tak by žiaden z nás pohanov, nebol zmierený s Bohom, žili by sme vo svojich hriechoch a neboli by sme spasení. Prečo sme obviňovali ako kresťania z národov židovský ľud zo zabitia Ježiša? Vari by sme boli radšej, aby ľud prepustil Barabáša, ktorý bol zločinec? Dovtedy sa budeme nad tým pohoršovať, dokiaľ si neuvedomíme, že tým Barabášom som ja... Prečo sme nazývali židovský ľud „bohovrahmi“? Nebolo to nikdy z viery srdca, ktorú mal Ábel, Abrahám alebo Mojžiš, ale bolo to dôsledkom náboženského ducha, onoho náboženského správania, ktorého otcom je Kain. Zabíjať Židov vlastnými rukami alebo nechať to alibisticky urobiť iných nie je prejavom viery, ale zvráteného náboženstva. Náboženský duch cez takéto pôsobenie popiera dobrovoľnosť Ježišovej obety a Jeho slova o tom, že „*dáva svoj život. Nikto mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho...*“ (por. Jn 10:17-18). Obviňovanie židovského ľudu z ukrižovania Krista nie je len popretím historického Ježiša, ale aj prekrúteným posolstvom dobrovoľnej lásky a obety zmierenia. Je prejavom iného ducha – nazývaného v Novej zmluve aj duchom Antikrista. Tento duch hrá divadlo, maskuje sa za kresťanskú vieru. A ak by mal ešte niekto pochybnosti ohľadom historických „vinníkov“ na ktorých má padnúť „kliatba“ za ich konanie, pripomeniem ešte Ježišovu modlitbu na kríži: „*Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia*“ (Lk 23:34).

Preto oddeľme sa od náboženského ducha, ktorý vyvoláva v nás hnev, zlosť a nenávisť k židovskému ľudu. Oddeľme sa od ducha antisemitizmu, ktorý slovnú nenávisť mení za zabíjanie a vraždu. Ďakujme Bohu ako veriaci kresťania, že Ježiš preliat svojou krvou nielen za svoj ľud, potomkov Abraháma, Izáka a Jakuba, ale aj za nás, ktorí pochádzame z národov sveta. Žehnajme židovský ľud za to, že skrze nich sa aj k nám dostalo evanjelium. Podporme praktickými skutkami lásky ľud a zem Izraela. Modlime sa, aby „*celý Izrael bol spasený*“ (por. Rim 11:26).

Príspevok bol publikovaný na blogu Postoj:

<https://blog.postoj.sk/192426/jeho-krv-na-nas-a-nase-deti>